

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dien et mon Droit.

DINGSDAG 16 FEBRUARIJ.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; voor de halve jaren franko p. p. f 6.00. Brieven, Gelden, enz. franco te adresseren aan het Bureau van de Tijd.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 85 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 15 Februarij.

JOANNES ZWIJSEN, door de gratie Gods en des H. Apostolisch Administrators van 's Hertogenbosch, Huisprelaat van Z. H. Paus Pius IX, Assistent-Bisschop bij den Pauselijken Troon, enz.

Aan zijne onderhoorige geloofsgenooten, zaligheid in den Heer.

Wederom, Beminde Geloovigen, naderen de dagen van zaligheid, waarin wij ons, door vasten, door geboden en andere goede werken, gaan voorbereiden om het H. Paascheest waardiglijk te vieren. Die feestdag, de grootste van onze H. Godsdienst, is zoo verheven, dat, van de vroegste tijden af, de H. Kerk voor hare kinderen eene bijzondere voorbereiding daartoe noodig oordeelde, en tevens wilde, dat al de Zondagen van het gansche jaar, eene voortdurende hernieuwing, eene blijvende herinnering en verlevendiging van het Paascheest zijn zouden. Hieruit ziet Gij, B. G. het naauwe en innige verband, dat er tusschen het hoogfeest van Paschen en de andere dagen des Heeren bestaat, terwijl Gij tevens uit de groote zorg, welke de H. Kerk aanwendt, om ons tot de waardige viering van het Paascheest voor te bereiden, ook genoegzaam kunt opmaken, hoezeer zij verlangt, dat wij ook de overige dagen des Heeren heiliglijk zouden overbrengen. Ja, B. G., de heiliging dier dagen is van zoo groot gewicht voor uwe zaligheid, dat Wij het noodig oordeelen, bij deze gelegenheid, over dit onderwerp te spreken.

Die uitwendige en openbare oefeningen van Gods vrucht maken een wezenlijk deel uit van de eerdienst, die wij aan het Opperwezen verschuldigd zijn. De mensch is verplicht, geheel zijn leven God, zijnen Schepper, te dienen; en gelijk er geen oogenblik is, waarop God hem niet door Zijne almacht in het leven bewaart, zoo mag er ook geen oogenblik zijn, waarop de mensch zich aan de dienst van zijnen God mag onttrekken: in dezen zin behoorden al onze dagen op deze aarde dagen des Heeren te wezen. Daar intusschen het zondig menschedom veroordeeld was, om in het zweet zijns aanschijns zijn brood te eten, zoo moest hij ook, door arbeid en zwoegen, voor zijn tijdelijk bestaan zorgen; doch, opdat hij zich niet te zeer aan het aardsche zou verslaven, stelde God bepaalde tijden, die, als geheiligd en van de overige dagen en derzelver tijdelijke beslommeringen afgescheiden, uitsluitend aan Zijne dienst en aan behartiging onzer eeuwige belangen zouden zijn toegewijd. Met dit doel heeft God, nadat Hij hemel en aarde in zes dagen geschapen had, den zevenden dag gerust en bevolen dien dag te heiligen (1). God wilde ons toen reeds, als in een ver verschiet, den rustdag van een beter leven toonen (2). Het was ook billijk, dat de mensch, na zes dagen voor het tijdelijke gearbeid te hebben, ten minste een dag voor God en zijne zaligheid zou besteden.

Bij de afkondiging der Wet van Mozes op den berg Sinai vernieuwde de Heer dit gebod op eene uitdrukkelijke wijze, met deze woorden: "Weest gedachtig dat gij den Sabbathdag heiligt;" waarbij vervolgens nog andere feestdagen gevoegd werden. — In de Nieuwe Wet is het de eerste dag der week, die ons den eersten dag der Schepsel, dien der Verrijzenis des Verlossers en der nederdaling van den H. Geest herinnert, terwijl ook de Feestdagen, ter viering van de Heilige Mysteën onzer Godsdienst of ter gedachtenis der Heiligen, door de Apostelen en de Oversten der H. Kerk zijn ingesteld, ingevolge de magt, welke zij van den Goddelijken Stichter van het Nieuwe Verbond daartoe ontvangen hebben.

De Christenen zijn voorzeker verplicht hunne Zon- en Feestdagen met meerdere volmaaktheid te vieren, dan de Joden de hunne hielden. Dan helaas! zeer weinige zijn er, die deze dagen van genade volmaaktelijk en in den geest der Kerk heiligen; de meesten houden zich te veel met datgene, wat hun op straf van

zware zonde geboden is, te veel zelfs ontheiligen de dagen des Heeren op de onwaardigste wijze: in plaats van God te eren, verwerpen zij Hem, en terwijl zij op dit ogenblik hunne zaligheid moeten verzekeren, berekenen zij zich op dezelve, door hunne zonden en ontheilighingen, hun eeuwig ongeluk en trekken dikwijls reeds in dit leven Gods regtvaardige wraak over zich zelve, over hunne huisgezinnen en landen. Ten einde dit ongeluk van U af te weren, besloten Wij, heden over dit gewigtig punt van de openbare Godsdienst te spreken, dat ons in het derde der tien geboden en in het eerste gebod der H. Kerk wordt voorgehouden.

Het vieren der Zondagen en heilige dagen is eene zware verplichting, die ons door de wet der natuur, door het stellig gebod van God en door de H. Kerk is opgelegd. — Moge eene levendige overtuiging van die verplichting alle Christenen aansporen, hun gedrag hiernaar te regelen!

I. Het gebod, waarover Wij thans spreken, is in zijn wezen onafscheidbaar van de dienst, die wij aan God verschuldigd zijn; het is dus zoo oud als de wereld. Het is een onvermijdelijk gevolg van de noodzakelijke betrekking tusschen het schepsel en den Schepper; het is een deel van de wet der natuur, die door Gods Vinger onuitwischaar in het hart van den mensch is geschreven, en door het geweten aan een ieder verkondigd wordt. Die wet zegt ons, dat wij den Heer onzen God ten behoorlijken tijde moeten eeren, loven en aanbidden. Die inwendige wet leert ons, dat, daar wij onze ziel en ons lichaam met al onze vermogens en krachten van God ontfangen hebben, wij Hem ook en om die onafwendige gevoelens van dankbaarheid en liefde, en onze uitwendige hulde van afhankelijkheid moeten bewijzen, niet alleen afzonderlijk, in het geheim, maar ook gemeenschappelijk met onze medebroeders, gelijk wij gezamenlijk Gods weldaden genieten. Deze openbare vereering nu vindt bijzonder plaats op den dag des Heeren; wij zullen dit beter beseffen, als wij het verheven doel beschouwen, dat dien grooten dag steeds kenmerkt.

De heiliging van den zevenden dag herinnert den mensch aan het groote werk der schepping: het doel is dus, hulde te brengen aan de opperste Majesteit, die Almacht Gods te erkennen, welke hemel en aarde, met al wat er in is, uit niet heeft voortgebracht.

Hierbij komt nog eene maatschappelijke gedachte, die ons de wijze Voorzienigheid des Scheppers aantoonst: God wilde dat, wanneer een meester zijne slaven en zelfs zijne lastdieren zes dagen der week had doen werken, deze op den zevenden dag zouden kunnen rusten, en stelde hierdoor paal en perk aan de onmeedogenigheid der onderdrukkers. (3) Zoodat voornamelijk wetgevers openlijk verklaren, dat indien de dag des Heeren niet van goddelijken oorsprong ware, men dien zou moeten instellen, om de noodige rust aan de menschen te verschaffen en die onmenselijke ongerechtigheid te voorkomen. Geheel het menschedom heeft derhalve belang bij de heiliging van den dag des Heeren; en de openbare en gemeenschappelijke erkenning van Gods opperste heerschappij oefent den weldadigsten invloed uit op het geluk en de instandhouding der menschelijke zamenleving en op de ernstige behartiging onzer toekomstige bestemming.

Uit deze eerste beschouwing kunnen wij reeds opmaken, waarom God, in de wet van Mozes, dit derde gebod zoo nadrukkelijk aan zijn uitverkoren volk inprente, eer hij hen in het beloofde land binnenleidde. En hiernede zijn wij, als het ware, aan het tweede tijdperk dezer wet genaderd.

II. Onder de schrikwekkendste vertooningen Zijner Heiligheid en Almacht, gelastte God, op den berg Sinai, aan Israël uitdrukkelijk, den zevenden dag te heiligen, en later ook de andere feestdagen, die aan het Joodsche volk bevolen waren. De Heer voegde hierbij, dat de onderhouding daarvan tevens ter gedachtenis zou strekken van hunne verlossing uit de slavernij van Egypte (4), en tot een teeken des Verbonds met zijn volk. (5) Ook

zien wij, dat God ten allen tijde, boven zijne andere geboden, de heiliging der aan Hem toegewijde dagen heeft gevorderd, als in het naauwste verband staande met de glorie van zijnen Naam en de eer, die Hem door zijn volk verschuldigd was. Hij beloofte aan hen, die zijne feestdagen in heiligheid doorbrengen, de overvloedigste zegeningen, (6) en bedreigt de overtreders met de zwaarste straffen. Hij zegt, dat Hij Jeruzalem door het vuur zal verdelgen, indien zij de Sabbathdagen niet onderhouden, (7) en bedreigt hun, dat Hij Zijne verbolgenheid over hen zal uitstorten. (8) Als een voorbeeld hiervan, zien wij dan ook reeds, hoe een mar, die in de woestijn op den Sabbathdag hoer geraapt had, op Gods bevel buiten de legerplaats gesteenigd wordt. (9) Doch het waren vooral de openbare overtredingen der Feestdagen, welke, als openlijke aanrandingen van Gods eer en glorie, op het allerstrengst en wel door algemeene plagen gestraft werden. Hiernaar moesten, volgens den Profet, (10) de rampen worden toegeschreven, die de Joden en de ongelukkige stad Jeruzalem hadden geteisterd. Ja, B. G. onder de oorzaken dier verwoestende vervoering van Gods volk in de gevangenis van Babylon en Assyrië, was ook de overtreding van den dag des Heeren: omdat gij mijne rustdagen niet onderhouden hebt, zegt God, zal Ik uwe akkers en velden rustdag doen houden; (11) en bij Isaïë zegt God, dat Hij hunne plegtigheden, hunne Sabbathdagen en hoogtijden niet meer kan verdragen; (12) en dat zijne ziel er een walg van heeft. (13)

Nu, B. G., de feestdagen, de offeranden en plegtigheden der Oude Wet waren slechts schaduwen en afbeeldsels, die eenmaal moesten eindigen, om plaats te maken voor de ware heilige dagen en het wezenlijke Zoenoffer van het Nieuwe Verbond: wij hebben dan ook des te meer Gods gramschap te vrezen, indien wij onze feestdagen niet behoorlijk vieren, naar mate deze in waardigheid die des Ouden Verbonds overtreffen.

O, indien de gebeurtenissen der afgelopen jaren zich hier eens aan ons vertoonden, gelijk zij wezenlijk zijn, met hare oorzaken en gevolgen; indien wij alzo al de schrikkelijke rampen, die het menschedom geteisterd hebben, konden beschouwen, ongetwijfeld zouden wij bemerken, hoe Gods strafzonde Hand door deze plagen ook de overtredingen en goddeloosheden, die de Zondagen en heilige dagen ontseerden, gestreng, maar ook regtvaardig gewroken heeft.

Wel is waar, B. G., wij leven niet meer onder de slaafsche Wet der Joden. De Wet van Christus is de Wet van liefde en genade; maar daarom zijn wij niet minder verplicht, op de dagen des Heeren God te eeren en onze ziel te heiligen, zelfs moet onze eerbied en godsdienstigheid onder de Nieuwe Wet meer kinderlijk en geestelijk zijn, dan die der Joden. En ziedaar het derde tijdperk, dat des Nieuwen Verbonds, waarin wij ons nu bevinden, thans nog moeten beschouwen.

De Wet van het begin des Christendoms af, was het heiligen der Zon- en Feestdagen een onderscheidend kenmerk van de ware Kerk Gods. Hiertoe wekte zij hare kinderen op en beval aan de zielzorgers, die verplichting, hun dikwijls voor oogen te stellen en op het hart te drukken. Reeds had zij den Sabbathdag der Joden in den Zondag veranderd, en welkra voegden zij er nog verscheidene andere Feestdagen bij, ten einde de Mysteën van het leven en lijden des Verlossers te gedenken, en de voorbeelden der Heiligen ter navolging voor te stellen. Doch het is vooral de beoefening van dit gebod, die wij hier aanmerken moeten.

Vestigen wij dus onze oogen op het voorbeeld der eerste christenen: Gedurende de schrikkelijke vervolgingen hadden zij nog geene kerken of vergaderingen, en het vieren van de dagen des Heeren was hun door de heidensche keizers strengt verboden; wat deden zij nu? Zij vierden die in het verborgen; — weerlooze vrouwen spoedden, met hare kinderen op den arm, de vervolgers voorbij, naar de vergaderingen der geloovi-

(1) Exod. XX. 8—11. (2) Hebr. IV. 9. (3) Exod. XX. 10. (4) Deut. V. (5) Exod. XXXI. (6) Levit. XXVI. LVIII. (7) Jerem. XVII. (8) Ezech. XX. (9) Num. XV. (10) II. Esdrae XIII. (11) Cfr. Levit. XXVI. 35. (12) Isaï I. 13. (13) Ib. L.

gen, die in afgelegene of onderaardsche plaatsen, in grotten en grafkelders gehouden moesten worden, ten einde den Zondag te heiligen. Daar woonden zij met den diepsten eerbied, met de grootste aandacht en ingetogenheid de H. Geheimen bij; — „daar,” zoo spreken de oude stelregels der Apostelen, „houden wij lezing uit de Profeten, verkondiging van het Evangelie, opdracht van de „H. Offerande, uitdeeling der H. Spijze.” (14) — Nog duidelijker zien wij het wezen en de orde onzer Heilige Geheimen geschetst in een openbaar gedenkstuk van de godsdienst in de eerste eeuwen, in het verdedigingschrift van den Heiligen Martelaar Justinus, tot keizer Antoninus Pius, den Romeinschen Senaat en het volk gerigt. — „Op den Zondag,” zoo zegt hij daar onder anderen, „vergaderen alle Christenen; zij lezen de Profeten en de Schriften der Apostelen, en als die lezing geëindigd is, aanhooren zij Gods woord, dat hun door hun Herder verklaard en uitgelegd en ter onderhouding en naleving wordt aanbevolen.” (15) „Dan bidden zij zamen, het brood en de wijn worden gezegend, als de voorbereiding voor de groote Offerande; (16) en wanneer nu dat plegtige oogenblik daar is, worden de geloovigen vermaand, hunne harten in dankzeggingen hemelwaarts te verheffen, en met de Koren der Engelen en de Heiligen neergebogen, hunnen God te aanbidden. Na de Consecratie ontvangen allen wezenlijk het Lichaam en Bloed des Heeren, welke het Woord, voor ons Mensch geworden, waarlijk heeft aangenomen.” (17) — Daar werden ook de liefdegiften verzameld, waarvan de H. Paulus melding maakt, (18) en de geloovigen tot menschevriendheid aangespoord, wijl door de offers derzelve God verzoend wordt. (19) Het moet voorzeker die goddelooze keizers en heidensche landvoogden, die gewoon waren de losbandige feesten hunner goden te vieren, ten tiberste verbaasd hebben, zoo veel heiligheid en zuiverheid bij de Christenen, die zij ter dood veroordeelden; te ontvinden; bij de vergelijking hunner schanddaden met het godsdienstig gedrag der Christenen, moest voorwaar de bloot der schaamte hunne aangezichten bedekt hebben; doch welligt was die voor hen zoo onaangename en vernederende vergelijking, voor hunne onmenselijke woede een reden te meer om diegenen te haten en te vervolgen, die hen deden blozen.

Ziedaar het voorbeeld der eerste Christenen; wij vinden dit steeds in latere eeuwen door de Heilige Vaders aanbevolen, en door de Kerk den Geloovigen ingedrukt. Wij willen hier slechts eenige woorden van den H. Gregorius van Nazianne aanstippen: „Mijne Broeders, niet op eene aardsche wijze te vieren; de Jood viert feestdagen, doch volgens de letter; de Heiden viert feestdagen voor den duivel; maar bij ons moet alles geestelijk en zuiver zijn: de wil, de woorden en de werken, de houding, de beweging, de gang, de kleeding en zelfs de blik der oogen;... want zoo bezaamt het diegenen, die door het Bloed van Christus gezuiverd, zich zijn Sacrificie ter behartiging voorstellen.”

Gij, niet het, B. G., de H. Offerande, het Hoogwaardig Sacrament, de H. Communie, de wezenlijke tegenwoordigheid van Jezus Christus zijn het leven der feestdagen en der godsvrucht in onze kerken. Daardoor zijn wij in onmiddellijke aanraking met den Hemel, met God, met zijne Engelen en Heiligen. Neemt dit H. Sacrament weg, en geheel de luister van onze Godsdienst is verdwenen: het woord Gods verheest zijne kracht; — de indrukwekkendste plegtigheden zijn zonder voorwerp; — de geheimzinnige tempelbouw met zijne pracht en eigenaardige vormen wordt doelloos; — de eerdienst koud, even als de kille muren van die sombere en ledige gebouwen.

Doel meer in de katholieke Kerk is alles beziel; zij onderscheidt zich door hare Godsvereering, door den luister harer feestdagen. Er is geen christenhart, dat dien indruk niet gevoelt bij de intrede reeds in den tempel op de plegtige Hoogtijden, Daár is voor het afgematte gemoed het verkwikkende oord en het opbeurende rustpunt in deze aardsche ballingschap; daár, voor Gods altaar en zijne heilige tabernakelen, komen de bedrukte zielen moed en krachten putten; daár verenigt zich de schaar der geloovigen, om aan de tafel van den Vader des huisgezins aan te zitten; daár smelten hunne harten te zamen in de vereeniging met den Goddelijken Verlosser, om uit éenen mond in de woestijn dezer wereld de lofsangen van het hemelsch Sion aan te heffen.

Gij dan, B. G., die hier zoo dikwijls Gods goedheid en barmhartigheid ondervonden hebt, o, woont Gij toch met gevoelens van oprechte godsvrucht en dankbaarheid de plegtigheden onzer H. Godsdienst op de feestdagen der Heeren bij! Zelfs indien God het ons niet hadde geboden, dan nog zouden de behoeften onzer ziel ons

hiertoe verplichten. Want, zoo de Zon- en heilige dagen des Heeren zijn, omdat God gewild heeft, dat die heil tot zijne eer en dienst zouden worden besteed; zoo moeten wij toch ook zeggen, dat het voor ons dagen van heil zijn, omdat wij, door God op die dagen te dienen, aan onze heiligmaking arbeiden en het welzijn onzer ziel verzekeren. Het is dit tweevoudige doel, dat de H. Kerk beoogt, wanneer zij in haar eerste en tweede gebod aan ons, hare kinderen, uitdrukkelijk beveelt, dat wij de geboden heilige dagen vieren, en op deze eerbiedig en aandachtig het H. Sacrificie der Mis bijwonen; en waarom zij tevens verlangt, dat wij op die dagen ook in de predikatiën en andere godvruchtige oefeningen tegenwoordig zijn zouden.

De viering der Zon- en Feestdagen door de onthouding van slafelijke werken en wereldsche bekommeringen is een geschikt middel om onze ziel tot God te verheffen, door haar van het aardsche los te rukken; daartoe heeft Gods Voorzienigheid die dagen bestemd. Doch het zijn vooral de zondige werken, die ons slaven van den duivel maken, welke die heilige dagen onteeren. Ach, hoe pijnlijk is het voor eene ziel, die haren God bemint, te moeten denken, dat soms op de Zon- en Feestdagen meer zonden en buitensporigheden bedreven worden, dan op alle andere dagen der week te zamen! Vlucht dan, B. G., die plaatsen, die bijeenkomsten en gezelschappen, die gelegenheden, die U in gevaar zouden stellen, uwe ziel te verliezen. Het is Ons niet mogelijk, hier al de misbruiken aan te wijzen, waardoor zoo vele zielen verleid en in het verderf gestort worden; Wij moeten aan uwe Eerw. Herders de taak overlaten, U hiertegen in het bijzonder te waarschuwen en te wapenen. Doch, wee het land en het volk, welker feestdagen God, om hunne ontheiligtng en zonden, verfoeit, gelijk die der Joden. (20)

Viert dan, B. G., de dagen des Heeren, niet alleen door het vermijden van slafelijke, maar vooral ook van zondige werken: van welke laatste de H. Petrus Chrysologus in zijnen tijd zeide: „dat zij: die zich hierin met den duivel verlustigen, niet met Christus zullen heerschen.” — En zou het mogelijk zijn, op één en denzelfden dag, Gods lofsangen te zingen en slechte of ontuchtige woorden en liederen aan te hooren? — de vernieuwing der Offerande van den Kalvarieberg bij te wonen, en Christus door zijne zonden op nieuw te kruisigen? de ziel, die door zijn dierbaar Bloed gezuiverd was wederom te bezoedelen en aan den duivel over te leveren?

O, B. G. heiligt ook die dagen door het godvruchtig bijwonen van het H. Misoffer, zoo dikwijls Gij kunt; brengt het overige van dien dag, die zoo geheel aan God is toegewijd, door in godsdienstigheid, met de oefeningen die in de kerk geschieden bij te wonen, of wel in afzonderlijke of gemeenschappelijke gebeden en goede, stichtende lezingen in uwe huizen; in het verrigten van andere goede werken van geestelijke of lichamelijke barmhartigheid. Dan zult Gij den troost mogen smaken, van op U zelve deze woorden uit den Catechismus van het concilie van Trente te kunnen toepassen: „Degenen, welke de Zon- en Feestdagen nauwkeurig onderhouden, zullen gemakkelijk al de andere geboden Gods volbrengen, zij zullen door het aanhooren van het woord Gods hunne pligten leeren kennen, en door de bronnen der genade versterkt worden om die te volbrengen.” (21)

Moge alzoo B. G., de godvruchtige viering van de dagen des Heeren voor ons eene voorbereiding zijn tot dien hemelschen rustdag, die ons, gelijk de H. Cyrillus zegt, in het andere leven wacht. Haasten wij ons, volgens de vermaning van den H. Paulus, om dezen binnentoe te gaan (22), om daár, in het bezit van alle goed, met Christus en zijne uitverkorenen, een eeuwig blijden feestdag te gaan vieren in den Hemel. Amen.

En zal dit ons herderlijk schrijven in al de kerken van het Aartsbisdom van Utrecht, op den Zondag Quinquagesima op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen. Krachtens de Ons daartoe van den H. Stoel verleende magt, dispensereren Wij in de Vaste-Wet voor dit jaar gelijk voor het vorige is geschied.

Gegeven op den Huize Gerra onder Haaren, op het feest van den Heiligen Naam Jezus, 1858.

De Aartsbisschop, Apost. Adm. voornoemd,
 † J. ZWIJSEN,
 Op last van Zijne Doorl. Hoogwaardigheid,
 G. M. JANSSEN, Secretaris.

De beraadslaging over de wet op het personeel was voorleden Zaterdag veel belangrijker dan zij des Vrijdags geweest was. Twee sprekers vooral klommen van het ontwerp tot de algemeene beschouwingen op, die zij onderwerp beheerschen. De heer Asch van Wijk om de voorstellen te verdedigen; de heer van der Linden om ze te bestrijden. Voóraf had de heer Blaupot ten Cate bevestigd, dat er veel valt af te dingen van de zogenaamde ongelijkheid op het stuk der belastingen, tusschen de steden

en de dorpen; en dat de vrijgestelde tegemoetkoming aan sommige steden noch regtvaardig, noch billijk is. Daarop was de heer Asch van Wijk aan de beurt, die in eene lange redevoering heeft trachten aan te toonen, dat het evenwigt tusschen de direkte belastingen en de accijnzen is verbroken, dat dit evenwigt moet hersteld worden en dat de voorstellen daartoe strekken. Na den heer van der Veen, die op zijne beurt de bezwaren, bereids tegen het voorstel aangevoerd, op nieuw duidelijk doet uitkomen, bestrijdt de heer van der Linden insgelijks in eene zeer uitvoerige rede den heer Asch van Wijk. Hij verlangt eene stelselmatige herziening van onze belastingen tot ontheffing van de nijverheid, op den weg, dien wij zijn ingetreden, en die hier, gelijk in Engeland, dezelfde gunstige uitkomsten levert, dat naarmate sommige belastingen worden afgeschaft, anderen meer opbrengen. Hij toont verder aan, dat de beschouwingen van den heer Asch van Wijk omtrent het verbroken evenwigt voortspruiten uit de verwarring van de rijksbelastingen met de plaatselijke belastingen, die men in alle geval uit elkander moet houden.

Overigens bragten de heeren Ter Bruggen Hugenholtz en van Deijne hunne bezwaren in 't midden, om de voordragt te bestrijden en trad de heer Dirks op als de weifelaar, die warm noch koud, eer tegen dan voor het ontwerp is, maar zijne stem afhankelijk maakt van de inlichtingen, die men hem geven zal en de amendementen, die men zal toelaten.

Wij staan op het punt om door medelijden bevangen te worden voor den Haagschen heer predikant Zaalberg. De man is knap, maar ook ietwat lichtzinnig. Door een ruwen en onbedachten uitval tegen de Kerk is hij in een strijd geraakt, waarvan hij de gevolgen niet heeft kunnen berekenen. Teregt gewezen door pater Frenthrop en professor Muré, heeft hij zich laten verleiden tot het leveren van twee brieven, die te zamen een lijvig boekdeel vormen. Hij had het gerustelijk bij den eersten kunnen laten, die alles bevat wat in den tweeden nog eens anders omschreven en breedvoerig wordt herhaald, zonder het te verbeteren. Integendeel. Maar de man had bij elkander verzameld eene vermoedelijk voor een gedeelte geleende eruditie, welke hij de behoefte had uit te stallen. Wij misduiden hem dat niet. Wij hebben er niet op tegen, dat hij zich opschikt, met de heele en halve, ware en valsehe, eigene en geleende pluimen der geleerdheid, en dat hij zich daarvan een kermispak maakt. 't Is wel wat vreemd, dat een predikant op de planken treedt in de gedaante van Harkelijn, er wondere toeren van behendigheid verrigt, en gekscheert door allerlei grove geestigheden, over hetgeen het edelst, het teederst en heiligst in de wereld is. Wij hadden altijd gedacht, en wij gelooven dat de Protestanten op dat punt het met ons eens zullen zijn, dat eene ernstige, heilige zaak, als die der godsdienst, door een predikant niets anders behoorde te worden behandeld, dan met den daaraan passenden ernst. De heer Zaalberg heeft het anders begrepen. Het is voor zijne rekening; maar men zal 't ons toegeven, dat hij het wel wat bont heeft gemaakt, als hij van spot tot profanatie overgaande, geheel zijne speech heeft opgesierd met dien voltairiaanschen spotlach, die in den mond van Harlekijn beter dan in de pen van een predikant voegt.

Zijne Katholieke tegenstanders hebben beide getoond een hooger besef te hebben van 'tgeen betamelijk is in godsdienstige geschillen. Zij hebben den heer Zaalberg zijn spot gelaten; maar hem gevraagd wat voor rede-ning daaronder lag.

Professor Muré heeft in een drietal bondige artikelen, in den Katholiek opgenomen, den heer Zaalberg de eer aangedaan van hem omtrent eenige hoofdquaestien te woord te staan. Die artikelen even goed gedacht als geschreven, kunnen hoe bescheiden ook de toon zij, worden vergeleken bij de knods, die de met zoo veel inspanning opgerigte stellaadje van Ds Zaalberg heeft verbrijzeld.

Pater Frenthrop heeft het anders aangelegd. Hij neemt ds. Zaalberg in de hand, trekt hem zijn kermispak uit, spreidt dat openlijk ten toon stuk voor stuk, laat zien wat het is, laat het betasten als men 't verkiest, toont aan hoe de vederen geschilderd, hoe het goud en zilver nagemaakt, en de kleedingstukken lompen zijn, en vraagt dan dood-eenvoudig, wat er na deze uitmonstering nog van ds. Zaalberg overblijft. Als iemand het weet, dat hij het zegge.

Op die leest had pater Frenthrop zijn eerste geschrift tegen de brieven van ds. Zaalberg geschoeid. Hij heeft er zich wel bij bevonden, en derhalve eene nieuwe brochure, die thans het licht ziet, op dezelfde wijze ingerigt.

Deze nieuwe brochure heeft tot titel: *Kerktoer, af-goderij en schepselvergoding. Handhaving mijner brochure, enz. tegen den tweeden brief van J. C. Zaalberg, door A. Frenthrop.* Hoezeer met grooten ernst geschreven, is de brochure aangenaam te lezen. De stijl is eenvoudig en klaar; zelfs de keukenmeid van ds. Zaalberg kan haar verstaan, en toch treedt pater Frenthrop nooit beneden de waardigheid van zijn onderwerp. En indien

(14) Constit. Apost. lib. 2. C. 59. T. 1. (15) Apol. 1. N. 66. 67. (16) Cypr. Ep. 63. et de Or. (17) Ibid. N. 66. cf. Bona Rep. lit. Lit. 2. C. 17 en Sala. T. 3. p. 464, caet. (18) 1. Cor. XVI. (19) Hebr. XIII. 16.

(20) Isai L. (21) Cat. Conc. Trid. P. III N. 4. (22) Hebr. IV.

(23) Hebr. IV.

de lezer zich nu en dan vermaakt, dat is 't alleen omdat hij begrijpt, dat niet pater Frenrop den predikant, maar deze zich-zelfen ten toon stelt.

Dat stemt ons des te meer tot medelijden, als wij bemerken, dat pater Frenrop nog geen plan heeft, om de uitmonstering van zijn tegenstander te staken, maar daarentegen belooft haar voort te zetten.

Nu die wat verdient moet wat hebben, zegt het spreekwoord. Laat pater Frenrop dan in Gods naam maar doorgaan. Is 't verdrietig voor Zaalberg; 't zal goed zijn voor anderen, die soms, gelijk hij, door den lust mogten worden bekropen, om te spotten met hetgeen eerwaardig en heilig is. Zij zullen zich voor gewaarschuwd houden, dat wie onwaardigen spotlust niet weet te bedwingen, de verdiende kastijding niet ontgaat.

Dat is gewin voor een ieder, zelfs voor onze tegenstanders, die daaruit zullen kunnen leeren, dat er om de Katholieke Kerk te bestrijden, ten minste iets meer noodig is, dan eene kernisvertooning van jolige en ergerlijke grappen.

Naar aanleiding der onlangs te Amsterdam verschenen brochure: „Moeten de gemeenten geholpen of moet de accijns op het geslacht afgeschaft worden”, — behelst de Gemeente-stem eenige beschouwingen betreffende de thans bij de Tweede Kamer aanhangige belastingontwerpen. In dat betoog wordt, op onderscheidene gronden aangetoond, dat de wijzigingen in het algemeen, voor de plattelands-gemeenten ondienstig, en ook niet voor alle groote gemeenten even wenschelijk zijn. Er wordt gewezen op de opmerkelijke omstandigheid, dat alleen de Amsterdamsche Gemeenteraad zich tijdig tot de Regering heeft gewend, en slechts een enkel onder de overige Gemeentebesturen bij de Tweede Kamer op de aanneming der voorstellen heeft aangedrongen. Verder wordt aangetoond, dat 's Gravenhage door de voorgestelde wijziging misschien de belasting op het gemaal kan afschaffen, doch dat het waarschijnlijker is, dat daar de lasten eerder zullen vermeerderen dan verminderen. Rotterdam zal door het nieuwe samenstel van belastingen niet worden gebaat, terwijl Leiden geen het minste voordeel van de voorgestelde wijzigingen zal genieten, daar de eigene direkte belasting, die nu geheven wordt, zou vervangen worden door de verhooging der opcenten op de personeele belasting en op de grondbelasting der gebouwde eigendommen. Ten bewijze daarvan worden verschillende cijfers aangevoerd. Ten slotte wordt het denkbeeld aan de hand gegeven, zoodat de gemeenten geholpen moeten worden, dat dit dan geschiede op eene wijze die beter doel treft, en het Rijk, de gemeenten en de natie te gader werkelijk baat.

Uit Luxemburg wordt gemeld, dat de heer von Scherff, den 5den dezer ontheven is van zijne betrekking als administrateur-generaal der spoorwegen, terwijl bij hetzelfde besluit deze tak der openbare dienst vereenigd wordt met het bestuur der openbare werken.

Den 5 Nov. jl. is door het Prov. Gerechtshof van Limburg veroordeeld tot eene korrectionele gevangenisstraf voor den tijd van een jaar de persoon van F. J. A. H. Verbruggen, schoolonderwijzer, beschuldigd van wederspanningsheid, door meer dan 20 gewapende personen gepleegd, enz. Hij heeft zich aan de ten uitvoerlegging van dat arrest, in kassatie bevestigd, weten te onttrekken, zoodat zijne opsporing wordt verzocht.

Luidens de met de jongste mail bij het Departement van Koloniën van de Nederlandsche bezittingen ter kuste van Guinea ontvangen berichten gedagteekend St. George d'Elmina, 9 Januarij jl., was de gezondheidstoestand der ambtenaren en officieren, even als die der bevolking, zeer voldoende.

De handel was tusschen hoofdzakelijk wegens het gebrek aan artikelen. Ook ten gevolge van het Nieuwejaarsfeest stond de plaatselijke handel geheel stil.

Het baarde verwondering dat er zoo weinig regtstreeksche aanvoeren uit Europa of Amerika kwamen. Gedurende de maanden Juli, Augustus en September waren er slechts zes schepen ter reede van Elmina geankerd geweest, die regtstreeks uit die werelddeelen kwamen.

Een uit Triest ontvangen telegram meldt, dat de met de landmail aldaar aangebrachte berichten uit Batavia van 25 December geene nieuwstijdingen van belang inhouden.

Volgens een bericht van Zr. Ms. minister-resident te Rome, heeft de Pauselijke Regering, den voordeelingen oogen van olijven in aanmerking genomen, het besluit van 18 December 1856 opgeheven, waarbij de uitvoer van olijven verboden en de invoer, zonder betaling van regt, geoorloofd was.

Z. M. heeft benoemd tot burgemeester te Ridderkerk mr. H. W. Fanger.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Zaterdag 13 Februarij.

In deze zitting is ingekomen het verslag van de Algemeene Rekenkamer voor 1856; hetwelk gezonden is naar eene commissie tot onderzoek.

De beraadslagingen over het wetsontwerp tot herziening der wet op het personeel werden voortgezet. Aan de algemeene behandeling dezer voordragt namen deel de heeren: Blaupot ten Cate, van Asch van Wijck, van der Veen, van der Linden, ter Bruggen Hugenböltz, Dirks, van Deinsse, Stolte en Schimmelpenninck, zullende de minister van Financiën op aanst. Maandag het woord voeren.

Ingekomen zijn: een wetsontwerp tot goedkeuring van het verdrag met Guatemala en een wetsontwerp tot aanvulling der wetgeving op het regt van patent.

De commissiën van rapporteurs hebben hare eindverslagen uitgebragt over de wetsontwerpen: tot goedkeuring van het handelsverdrag met België gesloten en betrekkelijk het Hoog Militair Gerechtshof.

De dag der beraadslagingen over die wetsontwerpen zal nader bepaald worden.

's GRAVENHAGE, 14 Feb. Morgen, zijnde de naamdag van H. M. de Koningin-moeder, zal er des morgens in de kapel van H.D. paleis eene plechtige godsdienstoefening worden gehouden, die door den h. gen. Mansouroff, minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Nederl. Hof, de leden van het gezantschap benevens de zich in de residentie bevindende Russische onderdanen zal worden bijgewoond. Des middags zal er bij H. M. een groot diner plaats hebben.

— Het Prov. Gerechtshof van Zuid-Holland heeft in zijne zitting van heden, met vernietiging van een vonnis van heden, den persoon van Apeker, zich noemende van der Ven, vrijgesproken van de aanklagt van bedelarij onder bedreiging. Hij is onmiddellijk op vrije voeten gesteld.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.* LONDEN, 15 Febr. De officiële tijding is ontvangen dat Canton geheel is ingenomen door de Engelsch-Fransche krijgsmagt.

— François Bernard, voortvluchtige medebeschuldigde in de zaak van den aanslag tegen het leven van den Keizer der Franschen, is hier in hechtenis genomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Febr. In het Wetgevend Ligchaam heeft de heer de Morny heden rapport uitgebragt over het wetsontwerp, betreffende de openbare veiligheid. Hij beriep zich op het onvoorwaardelijk vertrouwen der natie in de Regering en gaf te verstaan, dat de wet slechts van eene tijdelijke werking zoude zijn. In dezelfde zitting werd een buitengewoon krediet van 120,000 franken voor geheime uithaven ten behoeve van het ministerie van Binnenlandsche Zaken aangevraagd.

Bij de lezing van het rapport der commissie over het wetsvoorstel, door den heer de Morny, waren de de openbare tribunes talrijk bezet.

Dit stuk begint met algemeene beschouwingen, gaat voort met een onderzoek der zoowel oudere als tegenwoordige partijen in Frankrijk, en eindigt met de verbeteringen en amendementen, namens het Wetgevend Ligchaam in de wet gebragt.

Talrijke uitroepen van *seer goed!* deden vaak den redenaar zijne lezing afbreken; ook de kreten van *Leve de Keizer!* werden bij sommige zinsneden gehoord.

Het goevernement, volgens dat rapport, heeft volstrekt geen belang er bij iemand te vervolgen, en de staatkundige meeningen van dezulken na te vorschen, die min of meer met den tegenwoordigen staat van zaken ontevreden zijn. Men wil niets anders dan de roode partij ten onder brengen en heletten dat de maatschappij in den afgrond worde gedompeld, zoodat de socialismus voor haar talloos open staat.

— Er werd heden gezegd dat een der gevolgen van den moordaanslag en van het licht, dat de instruktie over het voortdurend bestaan van eedgenootschappen in Italië heeft doen opgaan, de geheele instandhouding zou zijn der Oostenrijksche en Fransche troepen in de Pauselijke Staten, waarvan beide Keizers voornemens waren, naar het schijnt, de getalsterkte te verminderen.

— Het artikel van den *Moniteur*, 'twelk omtrent de strekking der veiligheidswet nieuwe verklaringen behelst alsook over de algemeene bedoelingen van het goevernement, heeft een geruststellenden indruk gemaakt. Behalve de aan het Wetgevend Ligchaam voorgestelde wetten, is in het tegenwoordige bestuur geene wijziging gebragt. De geruchten, die in omloop waren dat er een stelsel van verandering zou gevolgd worden, geheel in strijd met de zeden en de gewoonten van Frankrijk, mag dus als opgeraapt worden beschouwd.

— Men hoort nog immer van inhechtenisnemingen en verzekert dat in de midden-departementen verscheidene grondbezitters of fabriekanten aan het goevernement verzocht hebben op zekere fraktiën der hervorming een

waakzaam oog te houden. Zijn er in de laatste dagen in verschillende gewesten eenige personen voor de korrectionele regtbanken gevoerd, 't was meestal uithoofde van beleedigende woorden tegen den Keizer; — onder anderen iemand die te Laon tot zeven maanden gevangenisstraf is verwezen, doordien hij het afschuwelijk leedwezen had betuigd dat de moordaanslag van 14 Jan. niet gelukt was.

— Bij het hof van assises is het arrest ontvangen, waarbij de beschuldigten in zake den aanslag van 14 Januarij, ten getale van vijf, naar dat regterlijke collegie verwezen worden. Vier hunner zijn de bekende Italianen. De vijfde, zekere François Bernard genaamd, is voortvluchtig. Waarschijnlijk zal de behandeling van het proces den 26de dezer een aanvang nemen.

— Volgens een gerucht heeft de heer Pieter van dermaal den Keizer zijn ontslag aangeboden als prefect van politie.

— Prins Ottajano zal eerstdaags de hoofdstad verlaten, en een eigenhandigen brief van den Keizer den Koning van Napels, ten antwoord op diens heilwensch, overbrengen.

— Prins Napoléon zal aan zijn voornemen om Egypte te bezoeken geen gevolg geven, en moet dit reeds op officiële wijze den Onderkoning hebben berigt.

Ook zegt men, dat de Keizer van zijn voorgenomen reis naar Algerië heeft afgezien en wel uithoofde Z. M. aan de krijgsoefeningen van het leger van Chalons meer uitbreiding wil geven en zich-zelfen met de organisatie daarvan belasten.

— De beroemde prediker pater Ravignan is overleden.

— Uit Napels wordt gemeld, dat het proces betreffende de Engelsche machinisten, betrekken in de zaak van den *Cagliari*, uitgesteld is, wegens onvoldoenden gezondheidstoestand van een hunner.

— De *Presse d'Orient* berigt, dat de haven van Konstantinopel gedeeltelijk bevrozen is, en dat wolven door den honger uit naburige bosschen verdreven, de lijken verslonden en zelfs levende personen in den omtrek van Konstantinopel aangetast hebben. In de stad-zelve moeten verscheidene personen door de kou omgekomen zijn; eenige huizen zijn onder den zwaren sneeuwlast ingestort.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Febr. Bij het indienen der wet op de afschaffing der O.-I. Komp. in het Huis der Gemeenten van gisteren, zeide lord Palmerston, dat het plan der Regering is, om zoo min mogelijk hetgeen bestaat aan te randen, maar voornemens was om de gewone raadsliden der Kroon verantwoordelijk te stellen voor het beheer van Indië. De minister wilde de functiën van het hof van direktoren doen ophouden en daarvoor in de plaats stellen een president, bijgestaan door een raad van 8 leden. Om raadslid te zijn moet men directeur der Indische Kompanjie zijn geweest, of gedurende eenigen tijd burgerlijke of militaire betrekkingen in Indië vervuld, of eindelijk daar te lande verblijf gehouden hebben. De duur van den post dezer raadsliden zoude zijn acht jaren en deze raadsliden zouden telken twee jaren worden vernieuwd. De afslissing van den president zal definitief zijn, zoodat de raadsliden zullen het regt hebben, om van hun advies akte te doen nemen. De president zal tot geene vermeerdering van uitgaven kunnen overgaan dan met toestemming van ten minste vijf raadsliden. Niets zal veranderd worden in het in Indië uitgeoefende gezag, waar de benoemingen zullen blijven geschieden, even als vroeger, door de hoogere plaatselijke ambtenaren. De functiën van raadslid zullen onbestaanbaar wezen met het mandaat van lid des parlaments. Het Indische leger zal gesteld worden onder het gezag der kroon en blijven zamengesteld als tegenwoordig; elk lid van dat leger, die geen genooten moet nemen van het wetgevend ligchaam, zal onderworpen zijn aan de verplichtingen. Daar de president en de Raad de magt zullen hebben, welke het geheim comité tegenwoordig uitoefent, stelt het goevernement voor, om telkenmale wanneer bevelen, die een begin van vijandelijkheden bevatten, naar Indië worden gezonden, deze bevelen binnen den tijd van eene maand aan het Parlement mede te deelen. Wat de inkomsten van Indië betreft; deze zullen uitsluitend tot de behoeften van het Indische goevernement worden aangewend; aan speciale ambtenaren zal het onderzoek der uitgaven en ontzetting daarvan worden opgedragen en de uitkomst van hun arbeid zal aan het parlement worden medegedeeld.

De heer Baring stelde voor om het amendement te verklaren, dat op de 1de Januarij van het tijdstip niet goed gekozen is, om over de hervorming van het regeringbestuur in Indië te beraadslagen.

Verscheidene redenaars namen het woord, waarvan sommigen voor de hervorming tegen de regeringsvoordragt.

Op voorstel van den heer Roebuck werden daarop de discussiën van de hervorming van het regeringbestuur in Indië afgebroken. Het Huis der Lords heeft zich in zijne zitting van

gisteren slechts met min gewichtige aangelegenheden bezig gehouden.

Uit Kalkutta is, dd. 9 Jan., aan het geheime comité der O. I. Kompanjie een dépêche gezonden, waaraan beknopt het volgende wordt ontleend:

De opperbevelhebber heeft op zijn togt naar Fattyghur aan de brug over de Kalee Middee de muniters ontmoet; hij heeft hen aangevallen en den 2 Januarij overwonnen. Hun verlies was aanzienlijk; daarbij zeven kanonnen.

Den 4 daaropvolgende werd Fattyghur, zonder tegenstand te ontmoeten, bezet, en door den vijand met drie kanonnen verlaten. Al het grof geschut stond in batterij. Een groot deel der artillerie- en kleedermagazijnen heeft men kunnen redden.

Nabij Bihloor heeft men zich meester gemaakt van eenige gouden, zilveren en andere voorwerpen, aan Nena Sahib behoorende.

Te Patia zijn den 17^{en} December jl. door de kolonne van kolonel Scaton de muniters aangevallen en verspreid. Twealf kanonnen werden buit gemaakt en 3600 muniters gedood. Wij hebben slechts één man verloren.

Ook is de vijand door dezelfde kolonne te Mynporee den 27^{en} December overwonnen. Al zijn kanonnen, ten getale van zes, zijn genomen en 200 man der zijnen gedood. Geen gesneuvelden aan onze zijde.

Den 28 December heeft generaal sir Outram de muniters aangevallen en verstrooid, die in groote getale zijn kamp waren genaderd.

De brigade-generaal Campbell is te Allahabad den 5 Jan. den Gangus overgetrokken en nabij Séoundra den muniters aangevallen en verslagen; 350 zijner manschappen werden gedood. Ons verlies is slechts van een gesneuvelde en een (kanon?)

Het leger der Ghoorkas heeft zich volmaakt goed gedragen; de landbewoners bragten aan het kamp mondbehoefden. Men verwachtte dat dit leger Goruckpoor den 6^{en} Jan. zou bezetten. De stad is dan ook dien dag door de strijdmagt van den maharajah Jung Bahadoor genomen. De vijand had zich sterk verschanst, doch bood weinig tegenstand. Zeven kanonnen werden buit gemaakt en 200 man gedood. Aan onze zijde verloren wij slechts twee Ghoorkas en werden zeven gekwetst.

Het land betuigt ons veel vriendschap, en levensmiddelen zijn in overvloed.

Den 9^{en} Jan. is een gedeelte der vrouwen en gekwetsten, tot het garnizoen van Lucknow behoorende, te Kalkutta aangekomen.

De *China Mail* bevestigt de tijdingen door den *Friend of China* gegeven.

Een groot deel der voorsteden van Kanton is in brand gestoken, en de vlammen bereikten reeds de huizen der stad-zelve.

De Chinese artillerie scheen geen dienst meer te doen.

De missionarissen verhaalden, dat al de Europeesche gevangenen, ten gevolge van hun lijden, in de gevangnissen overleden waren.

Tijdingen uit Mexico van den 18den melden, dat de hoofdstad door de tegenstanders van Comonfort is gebombardeerd en dat gedurende verscheidene dagen eene wanhopige worsteling heeft plaats gehad, welke aan meer dan 100 personen het leven gekost heeft; het aantal gekwetsten is buitendien aanzienlijk. De citadel en de kloosters San Domingo en Santa Augustia bevonden zich in de magt van de aanhangers van Santa Anna, wien men tot het presidentschap wilde verheffen. Den 17den hadden de strijdende partijen een wapenstilstand van 24 uren gesloten. Bij het afzenden der laatste berichten rukten de geallieerden tegen de stad op.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 12 Febr. De geschillen wegens de Donauvaart zullen waarschijnlijk, ten genoegen van alle partijen beslecht worden. Het verdrag zal aan de Parijsche conferentie worden kenbaar gemaakt en bij die gelegenheid over de, bij het hoofdverdrag toe te voegen, artikelen onderhandeld worden. Oostenrijk en de Porte hebben zich daartoe bereid verklaard en van de zijde van Beijeren en Wurtemberg verwacht men de toetreding.

Uit Konstantinopel wordt geschreven, dat Ethem Pacha niet alleen voor Bosnië, maar ook voor Albanië en de Herzegowina tot buitengewoon kommissaris aangesteld is met de uitgestrekte volmacht voorzien is, om de bepalingen des Tansimats in die provincien in uitvoering te brengen.

De wederzijdsche toenadering van Frankrijk en Oostenrijk bevestigt zich. De heer de Bourqueney is door Z. M. den Keizer op de voordienste wijze overtuigd. Op het hofpal van eergisteren, onderhield Z. M. zich een geruime poos met den Franschen gezant.

BERLIJN, 13 Febr. Verscheidene deputatien van universiteiten hebben HH. KK. HH., het jeugdig echtpaar, hare gelukwenschen gebragt. Onder aanzienlijke personen, die de Prins en Prinses in het paleis ver-

beidden, was ook Alexander von Humboldt. Het moet een treffend tooneel zijn geweest, toen de acht-en-tachtigjarige grijsaart de zeventienjarige Prinses begroette en heil wenschte.

Heden avond zal de fakkeltogt der studenten plaats hebben. en uit omstreeks duizend personen bestaan.

STADSNIUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 15 Februarij.

BEVALLEN (11 Febr.): C. L. de Gijsselaar, geb. Sergoyne, Z. — (12 Febr.): D. M. Schoutendorp, geb. van den Hoek, Dochter.

OVERLEDEN (9 Febr.): A. Rewwar, geb. Schraders, 42 j. — (10 Febr.): A. D. van Wijngaarden, wed. S. van Bommel, 70 j. — H. A. Pluis, 54 j. (11 Febr.): M. T. Thyssen, geb. Weyman, 33 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	13 FEBR. 1/2 v.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie 5 pCt.	a	
Nedert. Bank 4		
Nedert. Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	84 3/16	64 3/8
Dito Dito 3	76 3/8	
Dito Dito 4	97	97 1/16
Amortis. Syndik. 3 1/2	91 3/4	
Aand. Handel-Maatsch. 4 1/2	136 1/4	136 3/4
Oost-Ind Leening 4		
Aand. Holl. Spoorweg. Leening idem 4 1/2 pCt.		
Aand. Rijn-Spoorweg. 4 1/2		
Maatschappij van Weld. 4		
Belg. Cert. Adm. B. bk 2 1/2		
Dito bij Rothschild 2 1/2	52 5/16	
Frankrij. Certifikaten 3		
Spanje, Obligatiën 1 1/4	25 7/8	26
Dito 3	43 1/4	43 3/8
Dito Binnenl. 3	3 7/8	37 15/16
Amortis. Schuld 6 1/8	6 3/8	
Bewijzen Coupon 5 3/8		
Crediet Instel. bij Prost & Co. 4 5/8		
Portugal, Obligatiën 3 pCt.	45 7/8	45 15/16
Dito 1856 3	44 15/16	45 1/16
Dito Uitgestelde 5 pCt.	104 5/8	
Rusl. Obl. bij Hope en Co. 5		
Dito bij idem 1828/1829 5		
Cert. bij idem 1831/1833 5		
Dito bij idem 1849 4		
Dito bij Stieglitz 4	84 5/8	
Dito Nieuwe 5		
Dito 5de Serie 5	96 3/8	
Dito 1855, 5de Serie 5	99 3/8	99 7/16
Dito adm. te Hamburg 5		
Dito dito te Londen 5		
Dito dito dito 4 1/2		
Inschrijving in Assignat. 6		
Certifikaten van dito 6		
Spoorweg Actiën 5		
Polen, Aand. 1835, fl. 500 150	150 1/4	
Obligatiën 4 pCt.	79	79 1/4
Pruissen, Obligatiën 4 1/2		
Aandeelen 1854 3 1/2	206	
Oostenrijk, Obl. bij Gollen C. 5	77	
Dito dito 4		
Dito Metalliek 5	78 3/4	7 7/8
Dito Rente Amsterdam 5	87 3/4	88
Dito Nationale 1854 5	76 11/16	76 7/8
Dito dito 2 1/2	38 3/4	38 5/8
Weener Bank-Actiën f	116	
Dito Aand. fl. 250, 1839 4 pCt		
Dito dito . 250, 1854 4 pCt		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen 5		
Napels, Cert. bij Lam. en B. 5		
Dito bij Rothschild 5		
Denemarken, Oblig. tel. ond. 5		
Dito 3		
Braziliën, Geld 1824 v. £ 100 5		
Dito 1839 van £ 100 5		
Dito 1843 £ 100 5		
Dito 1852 4 1/2		
Sardinië 5		
Peru, Geld 1854 5		
Dito te Parijs 5		
Ecuador, blig. 1855 1		
Venezuela, dito 6 pCt thans 4 1/2	29 7/8	
Dito Uitgestelde 2	11 7/8	
Grenada, Obligatiën 3 1/4	193 3/8	193 3/8
Dito Uitgestelde 3 1/4	193 3/8	195 1/8
Weslbo. dito 3	191 1/16	20 1/16
Nrd Amer., Ph. Hope en Co. L. A. 815		
Dito B		
Dito bij Rothschild 6 pCt.		
Amerik. Bank-Actiën 5		
Illinois Spoorweg-Aandeelen 5		
Dito Oblig. Constr. Bons. 7 pCt. 88 7/8		
Louisiana 5	99 3/4	
Griekenl., Obl. Geld 1829 5	5 7/8	5 1/2
Handel-Maatschappij Kontant 137.		
Over 't geheel is de markt in goed prijshoudende stemming.		
Koers van het Geld: Belegging 4 1/2 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIS, 13 Febr. Rente kont. 4 1/2 pc. 94.80; op tijd 3 pc. 69.80; Fr.-Oost. Spoorw. 75 7/8; Spanje 1 1/2 pc. 26; 3 pc. 37 1/4; Rom. Leening —

MADRID, 12 Febr. Spanje 3 pc. 89.05; 1 1/2 pc. 26.95

LONDEN, 13 Febr. Cons. op tijd 96%; Spanje 1 1/2 pc. 28 1/2;

Rusland 5 pc. 111 1/4; 4 1/2 pc. 100; Holland 4 pc. 101; 2 1/2 pc. 69 1/2; Peru 4 1/2 pc. 82; Grenada werkdijks 20; Argent. 5 pc. Sardinië 5 pc. 90; Mexiko 20%; Wissel op Amst. — Hamb.

WEENEN, 13 Febr. Metall. 5 pc. 82; Nation. 85 1/4; Bank Actiën 990; Credit Aust. 253 3/4; Noord-Bahn akt. 179 3/4; O.-F. Spoorw. akt. 316 1/2; Saltzb. 102 3/4; Lomb. Venetiaans. 119; Wissel op Londen 3/m. 10.19; Zilver 5 3/4; Goud 7 1/2.

BERLIJN 13 Febr. Pruis. Staats. 4 1/2 pc. 100 1/2; Rusland 5 pc. 108; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 20; Amst. 1 1/2; Hamburg 1 1/2; Petersbatsg 97 1/2; Diskonto 4.

HAMBURG, 13 Febr. Spanje 3 pc. —, 1 1/2 pc. —, Rusland 5 pc. —, 4 1/2 pc. —, Mexikanen 3 pc. —, Vereinstank 90; Noord-Duits. bank 80 1/4; Wissel op Londen 3/m. —, —, —, —, Amst. —, —, Diskonto 1 3/4.

FRANKFORT, 13 Febr. Metalliek 5 pc. 76 3/8; Spanje 1 1/2 pc. 25 11/16; 3 pc. —; Wissel op Londen —, Parijs —, Weenen —, Amst. —, Diskonto 3.

Wisselkoers.

2/m. Parijs f 55 1/4	1 1/2 m. Livorno f 39
Zigt 55 7/8	" Napels 79 1/2
2/m. Bordeaux 54 3/8	" Petersburg 1.70
1/2 m. 55 5/8	6/w. Weenen 52 3/4
8/m. Madrid 234	" Augsburg 33 1/2
" Cadix 236	" Frankfort 98 1/4
" Seville 233	2/m. Hamburg 34 3/4
" Bilbao 233	Zigt 35 1/2
" Lissabon 40	2/m. Londen 11.50
" Porto 40 1/4	Zigt 11.70
2/m. Genua 45 1/4	Rotterdam 1/2

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 14 Febr. Manneken, Kleinkinderen, Gibraltar.
BRIELLE, 14 Febr. Moselle (st.), Londen.
BUENOS-AYRES, 26 Dec. Vaskenier, Luitenant-Admiraal Callenburg, Amst.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Febr. Schuur, Anna Elisabeth, Konstantinopel - Bakker, Atlas, Newport. Noord-Holland (st.) Hull. —
14 Febr. Tinholt, Aletja Augusta, Konstantinopel - Diana (st.) Bordeaux.
HELVOET, 14 Febr. Feijenoord (st.) Londen.
BRIELLE, 13 Febr. Magast (st.) en Leo (st.), beide Londen.
MAASSLUIS, 13 Febr. Van Rossen, Handelsmaatschappij Noordzee. — 14 Febr. Strijbes, de Nijverheid, Noordzee.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 15 Februarij, in lading naar:
Frankfort. J. Schum, Frankfort N°. 14.
Mainz. W. Huppert, Mainz N°. 5.
Mannheim. J. Noll, Stad Mannheim.
Keulen. A. Weingart, Köln N°. 15.
Dusseldorf. H. Hoogeweg, de Hoop.
ARNHEM, 12 Febr. 4 p. 0 duim.
KEULEN, 14 . . . 2 vl. 4

Advertentien.

(4120) Bezellen van een ZON, T. F. M. EL-LINCKHEIM, geliefde Echtgenoot van J. G. DE BRUIJN. ROTTERDAM, 11 Februarij 1858.

(4121) Heden bevel van een ZON, C. FLUKS, geliefde Echtgenoot van OBDAM, J. F. NUYENS, 11 Februarij 1858. Genees-, Heel- en Verloskundige.

Men vraagt tegen P. Mei ek. bij eene aanzienlijke Familie in Gelderland, eene fatsoenlijke vrouw, van de E. K. Godsdienst, niet beneden de dertig jaren oud. Gezond gestel, grondige kennis van de Keuken, inmaken en de Wasch, zijn vereischten. Brieven franco lett. O. O. Adres aan het Bureau dezer Courant. (4125)

(4122) Bij Gebr. VAN LANGENHUYSEN te 's Gravenhage, is in het drukken: Kerkboek, Afgoderij en Schepselvergoeding. — Hand-ding mijner brochure: de Katholieke Kerk en onregte van afgoderij beschuldigd, den tweeden brief van J. C. ZAALBERG Pz., door A. FRENTROP. Prijs 30 Cents.

HISTOIRE

DES Révolutions de l'Eglise d'Utrecht. par le comte LOUIS MOZEL.

Chanoine de la Cathédrale de Bergame, 3 vol. in 8°. De nog bestaande exemplaren van bovengenoemd werk zijn aangekocht door den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN. Dit belangrijk werk, waarvan de prijs vroeger f 4.50 was, is thans verkrijgbaar voor f 2.50.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.